

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Ortodoxă Didactică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LITERATURA PATRISTICĂ ÎN EPOCA BISERICII PRIMARE						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. lect. univ. dr. Gabriel-Viorel Gârdan, ggardan@yahoo.com						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Adrian Podaru, apodaru2000@yahoo.com						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	ES	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					1
3.7 Total ore studiu individual		69			
3.8 Total ore pe semestru		125			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Introducere în studiul literaturii patristice • Biserica în epoca primară
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Informații fundamentale despre istoria Bisericii în epoca primară. • Cunoașterea și capacitatea de a aplicare a principiilor de lectură ☐ i interpretare a unui text patristic.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a	<ul style="list-style-type: none"> • Prezența minim 80%, cu materialele didactice specifice indicate de
----------------------	--

cursului	<p>profesor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezența obligatorie la testul din timpul semestrului. • Telefoanele mobile se țin închise pe toată durata cursului.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Pentru predarea cu întârziere a portofoliului de seminar, acesta va fi depunctat cu 0.5 pct./zi de întârziere. • Plagiarea lucrării de seminar atrage după sine respingerea lucrării și nepromovarea colocviului.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea situării în timp și spațiu a principalilor Părinți ai Bisericii din perioada studiată. • Să cunoască viața, operele cele mai importante și contribuția teologică specifică fiecărui autor. • Să dezvolte deprinderea folosirii lexicului patristic. • Să demonstreze capacitatea de a integra în discursul propriu cunoștințele dobândite. • Să dezvolte deprinderi de lectură și de interpretare a textului patristic. • Să demonstreze competențe reale de actualizare a mesajului patristic în vederea transmiterii lui în mediile contemporane.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare. • Să asume comportamental principalele elemente duhovnicești și pedagogice din scrierile patristice. • Să demonstreze capacitatea de conexare a afirmațiilor de teologie patristică pentru realizarea dialogului interreligios.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să introducă studentul în sfera cunoașterii vieții, operei și contribuției doctrinare a figurilor majore ale literaturii patristice din perioada Bisericii primare.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să familiarizeze studentul cu textul patristic și cu normele elementare de lectură și interpretare a lui. • Să însușească noțiunile teologice fundamentale ce se regăsesc în scrierile patristice. • Să înțeleagă contextul elaborării acestor scrieri. • Să conștientizeze consecințele ecleziologice și doctrinare ale operelor Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericești și a actualității lor pentru viața și misiunea Bisericii în lumea

	contemporană. <ul style="list-style-type: none"> • Să dezvolte capacități de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<i>Apologeții:</i> genul apologetic, apologeții greci, apologeții latini, argumentele apologetice.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Iustin Martirul și Filosoful:</i> viața, opera, teoria Logosului, antropologia, raportul între creștinism și păgânism, între creștinism și iudaism.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Teofil al Antiohiei:</i> viața, opera, Sfânta Scriptură, cunoașterea lui Dumnezeu, învierea morților, raporturile dintre Biserică și Stat.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Atenagora Atenianul:</i> viața, opera, Sfânta Scriptură, Sfânta Treime, învierea morților.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Epistola către Diognet:</i> autorul, destinatarul, creștinismul și modul de viață al creștinilor.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Tertulian:</i> viața, opera, antropologia, ecleziologia, Sfintele Taine, eshatologia.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Minucius Felix:</i> viața, opera, raporturile creștinismului cu lumea păgână.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Polemici. Sfântul Irineu. Sfântul Ipolit:</i> viața, opera, lupta împotriva ereziilor, tradiția bisericească, hristologia, ecleziologia.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
<i>Sfântul Ciprian:</i> viața, opera, ecleziologia, corpusul epistolar.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Lactanțiu:</i> viața, opera, cunoașterea lui Dumnezeu, înțelepciune, filosofie și religie.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Școala alexandrină. Sfântul Clement Alexandrinul:</i> motivele apariției, sistemul de învățământ și profesorii reprezentativi, viața, opera, pedagogia creștină, filosofie și credință.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Origen:</i> viața, opera, interpretarea Sfintei Scripturi, antropologia, teoria cunoașterii, apologetica.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
Bibliografie		
I. Bibliografia obligatorie:		

- Pr. prof. dr. Ioan G. Coman, *Patrologie*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (EIBMBOR), București, 1956; Sfânta Mănăstire Derwent, 1999
- Idem, *Patrologie*, vol. I, II, III, EIBMBOR, București, 1984, 1985, 1988
- Prof. dr. Stylianos Papadopoulos, *Patrologie*, vol. I, II/1 traducere de lect. dr. Adrian Marinescu, Editura Bizantină, București, 2006, 2009
- Arhid. prof. dr. Constantin Voicu, *Patrologie*, vol. 1-3, Editura Basilica, București, 2009-2010
- Remus Rus, *Dicționar enciclopedic de literatură creștină din primul mileniu*, Editura Lidia, București, 2003
- Claudio Moreschini, Enrico Norelli, *Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine*, vol. I, II/1, II/2, Editura Polirom, Iași, 2001, 2004, 2004
- Hans von Campenhausen, *Părinții greci ai Bisericii*, Editura Humanitas, București, 2005
- Idem, *Părinții latini ai Bisericii*, vol. I și II, Editura Humanitas, București, 2005
- Diac. Ioan I. Ică jr, *Canonul Ortodoxiei*, vol. I, *Canonul apostolic al primelor secole*, Editura Deisis/Stavropoleos, 2008
- Claudio Moreschini, *Istoria filosofiei patristice*, Editura Polirom, Iași, 2009
- *Apologeți de limba greacă*, traducere, note și indici de pr. prof. T. Bodogae, pr. prof. Olimpiu Căciulă, pr. prof. D. Fecioru, PSB 2, EIBMBOR, București, 1980
- *Apologeți de limbă latină*, traducere de prof. Nicolae Chițescu, Eliodor Constantinescu, Paul Papadopol și prof. David Popescu, introducere, note și indici de prof. Nicolae Chițescu, PSB 3, EIBMBOR, București, 1981.

II. Bibliografie opțională:

- *Scrierile Părinților Apostolici*, traducere, note și indici de pr. dr. Dumitru Fecioru, EIBMBOR, București, 1995
- Sfântul Ciprian, *Scrisori*, Editura Sofia, București, 2011
- Clement Alexandrinul, *Scrieri I și II*, traducere, note și indici de pr. dr. Dumitru Fecioru, PSB 4 și 5, EIBMBOR, București, 1982
- Origen, *Scrieri alese I, II, III, IV*, PSB, 6-9, EIBMBOR, București, 1982, 1981, 1982, 1984
- Jaroslav Pelikan, *Tradiția creștină, o istorie a dezvoltării doctrinei*, vol. I, vol. II, vol. III, vol. IV, vol. V, Editura Polirom, Iași, 2004, 2005, 2006, 2006, 2008
- Jonathan Hill, *Istoria gândirii creștine*, Editura Casa Cărții, Oradea, 2007
- Ioan G. Coman, *Probleme de filosofie și literatură patristică*, EIBMBOR, București, 1995
- Frances Young, Lewis Ayres, Andrew Louth, *The Cambridge History of Early Christian Literature*, Cambridge University Press, 2004
- Patrick J. Hamell, *Handbook of Patrology*, Alba House, New-York, 5th edition, 1991
- Johannes Quasten, *Patrology*, vol. I, II, III, IV, Christian Clasic Ave Maria Press, Notre Dame, IN, f.a.
- Joseph Tixeront, *A Handbook of Patrology*, translated by S.A. Raemers, Kessinger Publishing's Legacy Reprints, f.a.
- Otto Bardehewer, *Patrology*, translated by Thomas J. Shahan, Freiburg im Breisgau & St. Louis, Mo., 1908
- Paladie, *Istoria lausiacă, scurte biografii de pustnici*, traducere, introducere și note de pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, EIBMBOR, București, 1993
- Nicolae Corneanu, *Patristica Mirabila, pagini din literatura primelor veacuri creștine*, ediția a II-a revăzută, Editura Polirom, Iași, 2001
- Henri Crouzel, *Origen, personajul – exegetul – omul duhovnicesc – teologul*, Sibiu, 1999

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Teme doctrinare la Tertulian	dezbateri sau discuție colectivă	3 seminarii
Teme doctrinare la Ciprian	dezbateri sau discuție colectivă	3 seminarii
Teme doctrinare la Clement Alexandrinul	dezbateri sau discuție colectivă	3 seminarii
Teme doctrinare la Origen	dezbateri sau discuție colectivă	3 seminarii
Creștinism vs păgânism	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar
Religie vs filosofie	dezbateri sau discuție colectivă	1 seminar

Bibliografie

- *Apologeți de limba greacă*, traducere, note și indici de pr. prof. T. Bodogae, pr. prof. Olimpiu Căciulă, pr. prof. D. Fecioru, PSB 2, EIBMBOR, București, 1980
- *Apologeți de limbă latină*, traducere de prof. Nicolae Chițescu, Eliodor Constantinescu, Paul Papadopol și prof. David Popescu, introducere, note și indici de prof. Nicolae Chițescu, PSB 3, EIBMBOR, București, 1981.
- Tertulian, *Tratate dogmatice și apologetice*, Editura Polirom, Iași, 2007
- Clement Alexandrinul, *Scrieri I și II*, traducere, note și indici de pr. dr. Dumitru Fecioru, PSB 4 și 5, EIBMBOR, București, 1982
- Sfântul Ciprian, *Scrisori*, Editura Sofia, București, 2011
- Origen, *Scrieri alese I, II, III, IV*, PSB, 6-9, EIBMBOR, București, 1982, 1981, 1982, 1984
- Henri Crouzel, *Origen, personajul – exegetul – omul duhovnicesc – teologul*, Sibiu, 1999

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- **Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.**

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• Capabilitatea situării în timp și spațiu a principalilor Părinți ai Bisericii.	TEST 18 APRILIE 2013	50%
	• Cunoașterea vieții, operelor celor mai importante și a contribuției teologice specifice fiecărui autor.	COLOCVIU condiționat de: ➤ prezența la TEST ➤ predarea portofoliului de seminar.	25%

	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrarea competențelor reale de actualizare a mesajului patristic în vederea transmiterii lui înspre contemporani. 	13 Iunie □ I 20 Iunie 2013	
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea și însușirea problematicii tratate la curs și seminar. • Capacitatea de a integra într-un discurs interpretativ propriu temele teologice discutate. • Respectarea stantardelor pentru lucrările cu caracter științific, coerența în abordarea tematică, atingerea unui nivel al gândirii și al exprimării sintetice. 	<p>Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrare de seminar, fișe de lucru, etc.</p> <p>Portofoliul se predă în data de 30 MAI 2013</p>	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capabilitatea situării în timp și spațiu a principalilor Părinți ai Bisericii. • Să cunoască viața, operele cele mai importante și contribuția teologică specifică fiecărui autor. 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....